

Amerikansk forfatter og professor er ikke overrasket over, at Facebook ender i den ene møgsag efter den anden, for Facebook foregiver at være en neutral platform for den offentlige samtale, men tjener i virkeligheden penge på at lade algoritmer afgøre, hvad man må og ikke må sige.

Censur er Facebooks eksistensielle dilemma

Af Mikkel Fyhn Christensen mifc@berlingske.dk

Jonathan Taplin landede i Danmark samme dag, som en kendt TV-vært er blevet censureret af Facebook.

Forfatteren bag den internationale bestseller »Move Fast and Break Things« smiler, da han hører om, hvordan forfatteren og TV-værten Abdel Aziz Mahmouds Facebook-opslag først blev censureret og derefter tilladt igen. Uden at forholde sig til selve indholdet i opslaget kan han nemlig se et mønster, der gentager sig oftere og oftere. Og problemerne for den offentlige demokratiske samtale bliver mere og mere tydelige.

»I USA siger 60 procent af befolkningen, at de får deres nyheder fra Facebook. Altså ser forbrugere Facebook som et nyhedsmedie, men sådan ser Facebook ikke sig selv, og det skaber konflikter,« siger Jonathan Taplin, som også er Director Emeritus ved Annenberg Innovation Lab ved University of Southern California.

»Problemet er, at Facebook lader som om, at det er en neutral platform og ikke et traditionelt medie, der redigerer indhold og føler et demokratisk ansvar for den offentlige samtale. Men Facebook er ikke neutralt. Så ville man uhindret kunne lave opslag med nazi-propaganda, og det kan man jo ikke. Jeg tror ikke på, at nogen i Facebook rent faktisk selv tror på, at det er en neutral platform,« siger han.

Men Facebook er nødt til at lade som om,

mener Jonathan Taplin, og der er en grund til, at Facebook har skabt et uigennemsigtigt censursystem af brugeranmeldelser og algoritmer.

»Det er ren matematik. Hvis et vist antal brugere anmelder noget som stødende, bliver det fjernet automatisk, og der sker således en brugerdefineret redigering. Eller det er det indtryk, Facebook giver udadtil,« siger Jonathan Taplin, og forklaringen skal findes i amerikansk lovgivning.

Facebooks forretning er baseret på brugernes data og salg af målrettede reklamer. Brugere deler alt muligt med hinanden, og det kan de gøre, uden at Facebook skal betale copyright for indholdet.

»Hele nøglen til Facebooks forretning er, at de ikke har noget retsligt ansvar for, hvad der bliver bragt. Det gælder både i forhold til sandsværdi og copyright, og det er også grunden til, at man kan lave en forretning ud af indhold, som Facebook ikke selv producerer. Facebook er omfattet af Safe Harbour-bestemmelsen i The Digital Millennium Copyright Act (DMCA),« forklarer Jonathan Taplin.

Det betyder kort fortalt, at hvis det er brugerne, der bestemmer, hvad der er på Facebook, så har Facebook ikke noget retsligt ansvar for det, brugerne deler med hinanden. Det samme gør sig gældende på for eksempel YouTube.

»Hvis Facebook begynder at opføre sig som en redaktør og aktivt sorterer i, hvad de som platform bliver brugt til, så får de også samme ansvar som redaktører for traditionelle me-

»Hele nøglen til Facebooks forretning er, at de ikke har noget retsligt ansvar for, hvad der bliver bragt.«

Jonathan Taplin

FOTO: NIELS AHLMANN OLSEN

dier, og det ville gå hårdt ud over forretningen,« siger Jonathan Taplin.

»Så det her er Facebooks og lignende internetjenesters eksistensielle dilemma. I sidste uge sagde Mark Zuckerberg (Facebooks grundlægger og øverste chef, red.): »Vi vil prøve at begrænse mængden af nyheder og kun have nyheder af høj kvalitet.« Den næste dag sagde han så: »Vi vil lade brugerne fortælle os, hvad der er nyheder af høj kvalitet,« siger Jonathan Taplin,

»Det, der åbenlyst er sket natten over, er, at juristerne har skåret igennem og sagt: »Så snart du siger, at du vil til at være redaktør, vil du miste din »safe harbour«, som er nøglen til hele forretningen.« Så Zuckerberg bliver fanget her.«

Med fanget mener Jonathan Taplin, at Mark Zuckerberg og Facebook har en kommerciel interesse i, at så mange som muligt bruger Facebook og ikke føler sig manipuleret. Samtidig har Facebook en kommerciel interesse i ikke at redigere, for så falder Facebook udenfor Safe Harbour-bestemmelsen i DMCA.

»Den offentlige demokratiske samtale bliver ødelagt af det her. Facebook jo en stor del af den offentlige samtale og redigerer allerede i den, men Facebook tager ikke noget offentligt ansvar, og hvis de gjorde, ville det skade deres forretning,« siger Jonathan Taplin.

»Derfor skal der politisk handling til. Jo mere af den offentlige samtale, der foregår på Facebook, jo større er behovet for ordentlige regler,« siger han.

Abdel Aziz Mahmoud efter shitstorm: »Fake news at udelade pointen«

Efter at have været sat i karantæne i et døgn af Facebook for et ironisk opslag om kristne og hvide danskere, har TV-værten og forfatteren Abdel Aziz Mahmoud atter fået adgang til mediet.

Af Kristian Lindberg krl@berlingske.dk

Et ironisk opslag, der havde til formål at sætte fokus på dobbeltmoralen i den offentlige debat, fik i går den konsekvens, at TV-vært og forfatter Abdel Aziz Mahmoud fik karantæne fra Facebook. Mandag blev karantænen imidlertid ophævet. Det stod pludselig klart for TV-værten under et kort telefoninterview med Berlingske mandag.

»Jeg har lige fået ophævet min karantæne og jeg kan se, at jeg allerede har fået 256 notifikationer på Facebook,« sagde Abdel Aziz Mahmoud.

Ifølge Abdel Aziz Mahmoud var intentionen med hans opslag at udstille hykleri på de so-

ciala medier. TV-værten opremser en række eksempler på krænkelser foretaget af etniske og kristne danskere, herunder en præst, der er dømt for overgreb, den nylige sag om de godt tusind børn og unge, der er blevet sigtet for deling af børneporno, rockerskyderier og ubådssagen.

Efter hvert eksempel skriver TV-værten: »Sikke dog en lovløshed, der præger disse danskere!« eller tilsvarende kommentarer.

Til sidst slutter han med kommentaren: »Måske tænkte du, at det ikke er et nuanceret billede af dit folk, din religion og din kultur, at man ikke kan tage enkelttilfælde eller spekulative fortællinger og sådan generalisere på den måde. Det kan du have ret i,« skriver Abdel Aziz Mahmoud.

Opslaget blev hurtigt delt af talrige Facebook-brugere, heriblandt komikeren Anders Fjeldsted, komikeren Omar Marzouk og folketingspolitikeren Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten. Sidstnævnte skrev om Abdel Aziz Mahmouds opslag og den karantæne, der var blevet pålagt ham af Facebook:

»Abdel Aziz Mahmoud er blevet blokeret på Facebook på grund af det her opslag. Måske fordi en masse mennesker har anmeldt ham. Jeg kan i hvert fald ikke se, at der er noget stødende ved hans opslag. Det er nok naivt, men hvis vi nu er rigtigt mange, der deler Abdels opslag, så kan det være, Facebook stopper deres censur.«

Efterfølgende henvendte Facebook sig til Abdel Aziz Mahmoud med en undskyldning på hans Instagram-konto: »Et medlem af vores team er ved en fejltagelse kommet til at fjerne et opslag, som du havde lagt på Facebook. Dette var en fejl, og vi beklager dybt for denne fejl,« skrev Facebook.

Abdel Aziz Mahmoud fortæller, at hans opslag havde ligget på hans Facebook-væg i

mindst halvandet døgn, uden at det havde medført andet end almindelig diskussion for og imod hans intention med oplægget.

»Men pludselig modtager jeg en shitstorm af meget ubehagelige kommentarer, der er meget beskidte i ordvalget,« siger Abdel Aziz Mahmoud. Han mener selv, at årsagen til den pludselige mængde af ubehagelige kommentarer havde rod i et opslag på det liberale nyhedsmedie 180grader, der blev bragt i weekenden. Her bringer en anonym skribent med forbogstaverne KSD under overskriften »Muslimsk DR-journalist: Væmmes du også ved det danske folk?« en forkortet version af Abdel Aziz Mahmouds opslag, hvor den afsluttende forklaring er klippet af. KSD linker dog også til det oprindelige opslag i sin fulde ordlyd, men det er ikke tilstrækkeligt med linket, og KSDs opslag på 180grader er en bevidst fordrejning af opslaget oprindelige budskab, siger Abdel Aziz Mahmoud.

»Det er fake news bare at vælge at udelade det vigtigste i en historie. Det er skræmmende, at så mange derved bevidst eller ubevidst misforstår mit opslag, og det pointerer vigtighe-

Forfatter og TV-vært Abdel Aziz Mahmoud mener, at Facebook-shitstormen mod ham blev udløst af det liberale nyhedsmedie 180grader, der dog afviser over for Berlingske. Foto: Søren Bidstrup

den af, at vi fortsat har rigtige mainstream-medier, der er underlagt love, regler og konsekvenser, hvis de skriver forkerte ting,« siger Abdel Aziz Mahmoud, der ikke vil beskylde 180grader for at stå bag en shitstorm. Over for Berlingske afviser KSD, at han har manipuleret med Abdel Aziz Mahmouds opslag, og at han har kortet det, fordi »det var meget langt.«

»Hvis du som journalist skal skrive en artikel om en kronik, der er bragt i Politiken, så bringer du jo heller ikke hele den kronik. Du bringer nogle udvalgte citater. Det samme har jeg gjort i min artikel,« skriver KSD i en e-mail til Berlingske.

»Det er gennemført usandt. Abdel Aziz Mahmoud skrev et indlæg på Facebook, som han selv kalder satire eller ironi. I virkeligheden

»Det er skræmmende, at så mange derved bevidst eller ubevidst misforstår mit opslag, og det pointerer vigtigheden af, at vi fortsat har mainstreammedier, regler og konsekvenser, hvis de skriver forkerte ting.«

Abdel Aziz Mahmoud

var det et stærkt manipulerende opslag, hvor han fremstillede det. som om danskere og muslimer er lige gode om at begå kriminalitet. Det har jeg tilbagevist med tal fra Danmarks Statistik. Længere er den ikke. Jeg har i øvrigt ikke medvirket til nogen hetz eller shitstorm, sådan som Abdel Aziz Mahmoud ellers påstår. Jeg har heller ikke opfordret til noget i den retning,« skriver KSD.

Selv om karantænen af Abdel Aziz Mahmoud nu er blevet ophævet, er den stadig gældende over for dem, der har delt hans opslag. Det gælder blandt andre Omar Marzouk, Natasha Al-Hariri og Anders Fjeldsted.

»Jeg kan stadig ikke poste og er stadig blokeret. Jeg synes, det er dybt mærkeligt, at vi er blevet blokeret for at poste dette indlæg, som jeg betragter som helt harmløst og humanistisk betonet. Det er særligt mærkeligt,

når karantænen skyldes en masse anmeldelser fra folk, der betragter ytringsfriheden som det vigtigste i verden,« siger Omar Marzouk.

Komikeren Anders Fjeldsted er også fortsat pålagt karantæne og kalder det dybt beklageligt, at Facebook tilsyneladende retter sig efter en organiseret masseanmeldelse som den, der ramte Abdel Aziz Mahmouds opslag.

»Det er en form for flertalsdikatur, og jeg frygter den dag, at visse grupper blot kan beslutte sig for at få bestemte personer blokeret ved at koordinere en masseanmeldelse,« siger Anders Fjeldsted.

Facebook afviser selv i en kommentar til Ekstra Bladet, at karantænen skyldes, at opslaget har fået mange anmeldelser.

»Ideen om, at det er fjernet pga. masseanmeldelser kan afvises. Vi fjerner kun indhold, der overskrider vores retningslinjer, uanset antallet af anmeldelser,« skriver Facebook.

Berlingske har forsøgt at få en kommentar fra Facebook om den manglende konsekvens i karantænegivningen, men havde ikke fået svar mandag inden deadline.